

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Zeynel Emre
İstanbul Milletvekili

“Türkiye tarımda kendi kendine yeten yedi ülkeden biridir” tespiti, günümüz itibariyle geçerliliğini yitirmiş bir tespittir. Hayati öneme sahip, bu bağlamda da gerekli ve doğru planlamanın yapılmaması halinde bir ülke için beka sorunu niteliğine dönüşebilecek tarım ve gıda konusunda ne yazık ki 1980’lerden itibaren izlenen neoliberal dönüşümün ağır sonuçları, bugünlerde tarım arazilerinin ve üretici sayısının azalması, borçlu çiftçi sayısının ve borç oranının artması, girdi maliyetlerindeki artışa paralel gıda fiyatlarının yükselişi şeklinde yaşanmaktadır. Türkiye Ziraat Odaları Birliği’nin (TZOB) açıkladığı son verilere göre, ülkemizde toplam arazi miktarı son 20 yılda 26,6 milyon hektardan 23,9 milyon hektara gerilemiş durumdadır. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu’nun (BDDK) çiftçilerin borçlarına ilişkin bu yılın eylül ayında açıkladığı veriler de üreticinin borç batağında olduğuna işaret etmekte. Geçen yılın aralık ayına göre üreticilerin bankalara olan borcu yüzde 21, takibe alınan borçları yüzde 32,9 artmıştır. Gıda enflasyonuna ilişkin uluslararası düzeydeki istatistiklere bakıldığında da Türkiye’nin olumsuz bir tabloya sahip olduğu görülmekte. Ülkemiz, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üyesi 38 ülke içinde gıda fiyatlarında yıllık en fazla artışın yaşandığı ülke konumundadır.

Bu bağlamda;

1-) 2024 yılının Kasım ayı itibarıyla ana tarımsal ürün kategorilerinde Türkiye’nin kendi kendine yeterlilik oranı nedir?

2-) Son beş yılda kamu ve özel bankalar ile diğer finans kuruluşları ve tarımsal destek sunan kurumlar aracılığıyla kredi kullanan ancak borcunu ödeyemediği için hacze uğrayan çiftçi sayısı kaçtır ve bu yolla satılan arazilerin toplum yüzölçümü ne kadardır?

3-) Türkiye’de son 5 senedir iklim değişikliğinin tarım ürünleri üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak ve tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak adına yürütülen bilimsel araştırma ve projeler nelerdir, hangi üniversiteler hangi projeleri yapmışlardır?

4-) Bu projelerin finansmanı nasıl sağlanmaktadır ve bu projelere son beş yıl içinde ayrılan bütçe miktarı ne kadardır?

5-) Kuraklığa dayanıklı veya az su gerektiren bitki türlerinin geliştirilmesi amacıyla genetik araştırmalar ya da ıslah çalışmaları yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa bu çalışmalar hangi kurumlar tarafından yürütülmektedir? Milli tohum konusunda çalışmalar yapılmakta mıdır?

6-) Çiftçilerin iklim değişikliğine uyum sağlama kapasitelerini artırmak için yapılan eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri nelerdir? Bu faaliyetler daha çok hangi bölgelerde yapılmaktadır? Katılım oranları nelerdir?

7-) Tarım arazilerinde su tasarrufu sağlayan sulama tekniklerinin yaygınlaştırılması için özel bir teşvik programı veya hibe desteği var mıdır? Varsa bu desteklerden son 5 yılda kaç çiftçi yararlanmıştır?

8-) Türkiye'de tarımsal rekolteyi koruma amaçlı olarak kullanılan erken uyarı sistemleri veya iklim tahmin modelleri geliştiriliyor mu? Bu tür teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için hangi adımlar atılmaktadır?